

Útlevel, hova?

PONTOSAN tizenöt nappal huszadik születésnapom után, egy franciaországi város utcasarkán életem hirtelen megváltozott, amikor meghallottam a csikorgó kerekek hangját, majd egy autó ajtajának becsapódását. Két pisztolyos férfi kiugrott a rendőrautóból, bilincsbe vertek és elvittek. Az egész nem tartott tovább harminc másodpercnél. Soha többé nem tartoztam a rendes emberi lények sorába. A Gestapo, a vallatások, az arcomba irányított fénycsóva, éjszaka és nappal egybemosódva. Az SS pribékek döngő léptei a folyosón hajnalban – ma végeznek ki vagy holnap? Buchenwald fagyos udvarai, a sínek a zuhanyozó makulátlan csempealjzatában – vízfürdő lesz vagy gázfürdő, és aztán..., és aztán... egy ember halála nem fontos, de az Ember halála? Az ember gyermekének halála, összes álmával, reményeivel, a szépségbe, szeretetbe, az élet mélységébe vetett hitével, mely élet olyan lesz, mint egy meghódítandó kincseskamra, egy felfedezendő földrész, egy felfedendő titok. És akkor..., és akkor SEMMI. A halál legalább valami. De a semmi?

Azon a november 15-én, a Homo sapiens eljövételének harmincezredik évszázadában, ott találtam magam mezítelenül, elpusztítva. Inkább úgy éreztem, ez az idők kezdete, vagy a vége. Halott az Ember? Éljen soká az Ember! Mi értelme van egy lüktető szívnek... tudománya, evangéliumai és könyvei nélkül – ország nélkül, törvény nélkül?

Minden halott, vagy még meg sem született. Csak egy lüktető szív létezik, mintha az Özönvíz előtt lennének, vagy utána. Csak

egy földi faj gyermeke áll egy hatalmas és üres tengerparton, egy sirályra veti tekintetét, amint szárnyra kap, mintha a világ kezdeténél lenne.

Tehát, mi értelme van egy szívnek tudomány, tudás nélkül, hisz minden tudás darabokra hullott, vagy még meg sem született? Egy szív reményért dobog, jövőbe vetett hitért. Óriási, kihívásra váró kalandnak látja a világot – de mi felfedezendő marad, amikor minden régi cél halott, amikor az ember egész tudománya halott, amikor az összes isten halott, vagy még meg sem született?

Ez szörnyűséges. Ez gyönyörűséges.

Nincs több remény – csak az ismeretlen Remény.

Abban az Időben járunk, amikor az Ember születni készül.

Eleget játszottunk már elektronikus játékszereinkkel, penicillinnel és számítógép-programozott kromoszómákkal – mi van, ha eljött egy másik játék ideje? Mi van, ha eljött az idő egy másik fölfedezésre egy tiszta szívdobbanásban? Egy ismeretlen ember ideje viseltes kabátja alatt?

Huszonkét évesen, elhagyván azt a poklot, ölembe ültettem az Életet – e csalfa boszorkányt –, és szenvedélyesen így szóltam hozzá: „Most csak te és én. El fogod árulni nekem titkodat, és csak semmi halandzsa – a titkodnak semmi köze a könyvekhez vagy a tudományhoz vagy a gépezetekhez, nem nyugatról, keletről vagy bármily országból származik, hanem az igaz Föld Országából. Titkodat, ami ott lüktet meztelen szívemben.”

Felforgattam eget és földet. Megpróbáltam mindent. Ó, hogy akartam kényszeríteni ezt a lepusztított emberi húst, ezt a kiürített, elátkozott és gyönyörűséges Földet, hogy kiköpje titkát. Földrészen rohantam végig, hallgattam Téba és Luxor gongjainak fátyolos hangját, koptattam Afganisztán vörös porba burkolódzó útjait, és Greco-buddhista koponyákat ástam ki, de még mindig hiányzott ajkaimról a mosoly. Megmáztam a Himalája bérceit, Rajputt kinctsei után kutatva sólymok fészkeibe vájtam ujjaim; vadul szívtam

az ópiumot, zörgettem e test minden ajtaján, de mégsem leltem a titokra; elmerültem Guyana párás dzsungelében, hallgattam éjszakánként a vörös majmok visítozását, mint valami ősi állatkórust a világ kezdetén. Keresztül-kasul bejártam Brazíliát és Afrikát, arany vagy csillámkő bányák után kutatva, találjak már bármit, de a Bánya belül még mindig nem adta titkát. Visszatértem, hogy körbeutazzam Indiát, felfedeztem a jógik titkát, meditáltam velük, elvesztettem önmagam velük a tudatosság kopár csúcsain, de a Föld, *ez* a Föld, még mindig nem tárta fel Csodáját. Útszéli koldusnak szegődtem, csontig elhasználtam e testet, templomok hűvös kővén imádkoztam, minden ajtón zörgettem, de az Ajtó, mely kiengesztelhetette volna szívem, nem nyílt meg.

És újra mezítelen voltam. Nincs hát más remény, mint elektronikus készülékeket, bombákat és hamis vagy igaz bölcsességeket felhalmozni, melyek Mennybe repítenek, de hagyják e Földet két lábon megrohadni?

Ekkor harminc voltam.

Még mindig az emberiség színrelépése utáni harmincezedik évszázadot írtuk. Mi? Hát mindez, az összes évmillió csak arra kellett, hogy odajussak, hogy itt flangálok szürke flanell öltönyben, bőrönddel kezemben, és pecséttel az útlevelemben? Útlevel, de HOVA? Egy pecsét, de MINEK? Mi történt az Emberrel, mint nagyszerű kalanddal, mint felfedezésre váró titokkal, mint ismeretlen kincsesbányával?

Párizsban születtem. Születhettem volna Tókióban vagy New Yorkban – de mi van a világraszületéssel? Születni valami másra, mint egy nagyapa, egy dédapa, egy egyetemi diploma, és halott könyvek felhalmozva a családi könyvszekrényben, és ugyanaz az önmagát végnélkül ismétlő sivár kis történet angolul, franciául, kínaiul és az ember egyéb nyelvein, az Emberrel, aki meghal, és meghal újra anélkül, hogy valaha is rájönne, hogy szíve mitől dobog, és hogy egy sirály röptének látványa a homokos tengerpart

fölött miért tölti meg hirtelen annyi étellel, mintha maga is tudna repülni?

Útlevelem szerint nem repülhetek, kivéve egy Boeing 747-ben.

De szívem mást mond.

S a Föld szíve elkezd mást mondani.

Harminc évesen egy napon találkoztam egy nővel, aki mást mondott. 80 éves volt akkor, de oly zsenge és vidám, mint egy kisleány. Így szólították: „Anya”. Ez Pondicherryben történt, a Bengáli öbölben.

Anya a legcsodálatosabb kaland, amit valaha is megismertem. Ő az utolsó ajtó, a legutolsó, ami akkor nyílik ki, amikor az összes többi rácsukódott már a Semmire. 19 évig vitt magával engem a járatlan utakon, melyek az Ember jövőjébe vezetnek, vagy talán igazi kezdetéhez. Szívem úgy ver, mintha ez lenne a valaha is létezett legelső alkalom. Anya a Föld titka. Nem, ő nem szent, vagy misztikus, vagy jógi; nem Keletről vagy Nyugatról származik. Nem is csodatévő vagy guru, vagy egy új vallás alapítója. Anya az Ember titkának felfedezője, az emberé, amikor felhagy kütyüivel és vallásaival, spiritualitásaival és materializmusaival, keleti és nyugati ideológiáival – amikor ő önmaga, egyszerűen egy dobbanó szív, és egy segélykiáltás a Föld Igazságáért, egy test segélykiáltása a test Igazságáért, mint ahogy a sirály kiált a szélnek és a nyílt térnek.

Az ő titka, az ő felfedezése az, amit itt most megpróbálok elmondani neked.

Mert Anya egy tündérmese a test sejtein belül.

Mi egy emberi sejt?

Egy másik koncentrációs tábor... egy biológiai?

Vagy egy útlevel... hova?

S.

1980. július 8.